

ARAN

DIUENDRES 10 de JUNH de 1.988

ERA NOTÍCIA: **jornades d'estudi sus eth folclòre aranés**

Es dies 4 de Junh de 8 a 12 ores deth ser e 5 de Junh de 9 a 2 ores deth maitin, en Poliesportiu de Salardú i auec lòc ues interessantes jornades d'estudi sus eth folclòre especificament aranés e tanben gascon.

Er "Agrupament d'Esbarts Dansaires" de Catalunya, organisèc aquestes jornades entà viuer de pròp era realitat aranesa en çò que tanh ara sua cultura folclorica, e poder atau incloir es nòstes dances enes sòns respectius repertòris, mès presentant-les damb tot eth rigor, evidentiant es sues vertadères caracteristiques, e respectant era tradicion aranesa e eth sòn vestuari

Representants der Amàs Folclòric dera Val d'Aran: Jusèp Mª Boya, Alba Boya e Manuela Ané sigueren es encargats d'ensenhar es dances araneses a ua representacion de mès de 30 esbarts de totes es comarques catalanes çò que representaue ua setantea de persones, qu'èren allotjades en Albèrgue tara Joenessa dera Generalitat de Catalunya en Salardú.

Es jornades comencèren damb ua explicacion per part deth Director Artístic der "Amàs Folclòric Aranés", Jusèp Mª Boya, sus
(continle laquens)

EDITORIAU

DANÇAR ...

Es representants der "Agrupament d'Esbarts Dançaires de Catalunya", senhalèren era importància d'aquestes jornades, afirmant qu'auien era plena intencion de respectar en tot moment es caracteristiques des dances dera Val d'Aran e agrairèn era collaboracion der Amàs folclòric aranés en aquest ahèr.

Er "agrupament d'Esbarts dansaires" com eth sòn nòm ac ditz, amasse esbarts de tota Catalunya, entà trebalhar en quauqu'arren tan important entara cultura d'un país com ei era dança.

Aquestes jornades sus era dança aranesa ei era prumèra experiència d'aquest tipe que s'a organisat per "Agrupament".

Dançaires de tota Catalunya an pogut aprèner es caracteristiques deth folclòre tradicionau aranés e tanben dera cultura aranesa en generau. En tot moment se les oferic materiau, e tot tipe d'ajudes. Experiències atau que les cau hèr tot soent! Felicitats!

impresi sense adreça

ACTUALITAT

era istòria, lengua, cultura e caracteristiques des dances tradicionaus d'Aran.

Cau senhalar qu'eth Sr. Boya, parlèc en tot moment as assistents en lengua aranesa e les instèc a respectar eth caràcter gascon dera nòsta dança en tot didé-les que non pòt considerà-se coma dança tradicionau catalana, pr'amor qu'era Val d'Aran ei un parçan administratiuament catalan prò de cultura gascona. Totun non deishèc de senhalar qu'era dança aranesa auie fòrça influéncies catalanes pr'amor des comunicacions umanes e politiquas dera Val d'Aran damb Catalunya des deth segle XIII.

Se hec tanben ua explicacion fòrça àmplia sus es vestits tradicionaus dera Val d'Aran, respècte as ornaments, teishits, eca.

Cau destacar tanben era plan importanta preséncia

dera especialista en dança e cançon gascona Ma Claude Hourdebaigt, sense deishar de nomenar as músics qu'interpretèren era musica:

Antòni de Simon de Les

Joan Pujol e Joanito des de Beleta de Bausen.

Es dances araneses que s'ensenhèren sigueren:

•Eth Balh Pla, dança d'influéncia catalana, que s'ensenhèc en dues versions existents: era version tradicionau e era coreografia da enes ans 50.

•Es aubades.

Ma Claude Hourdebaigt pera sua part ensenhèc pòlques, rondèus, dances tradicionals gascones que tanben auien estat coneishudes ena Val d'Aran.

Peth maitin i auec ua interessanta conferéncia sus "Es instruments de Musica tradicionau" a cargue de Bernard Menetrier.

PLANTA INCINERADORA

Eth diuendres dia 27 de Mai : eth Director Generau d'Administracion Locau visitèc era Val d'Aran entà tractar sus eth tèma dera planta incineradora de lordères.

Damb diuèrsi membres deth Conselh Comarcau visitèc eth lòc a on anarà plaçada, ena direccion deth túnel de Vielha a uns 200 mètres dera carretèra Nacional.

Es installacions non afectaràn eth paisatge, donques que se harà ua obra damb caracteristiques adaptades ar entorn. Es lordères se convertiràn en ua

broma que se des.heirà a ueit mètres de nautada.

Es òbres dera planta començaràn ara fin d'enguan.

PANEN NAU CANS

Sèt cans propietat de Jusèp Ordoñez, vesin de Vielha e dus deth Pònt d'Arròs an estat panats ena net deth dimenge dia 29 de Mai.

Es nau cans èren valorats en 800.000 pessetes. e son considerats coma boni animals entara caça deth sanglièr.

AUÉ PARLAM DAMB...

Mª Pilar Busquets qu'enes darrères eleccions a revalidat era sua acta de Diputada en Parlament de Catalonha en tot presentà-se damb era coalicion Convergència e Union.

- QUE REPRESENTA ENTÀ VOSTÉ ER AUER ESTAT ESCUELHIDA PER SEGONA LEGISLATURA COMA DIPUTADA ATH PARLAMENT DE CATALONHA?

Ei ua grana satisfaccion personau donques qu'ei era confirmacion de qu'eth trebalh des darrèrs quate ans a estat positiu. Com aranesa tanben ei important donques qu'Aran ei administratiuament catalan e era manèra d'impulsar er hèt diferencial aranés ei en tot mantier ua bona comunicacion e participacion damb eth Govern dera Generalitat e poder auer veu enes decisions que mos afecten.

- QUINI SON ES PROJECTES QUE VALORE COMA MÈS IMPORTANTS ENTAD AGUESTA LEGISLATURA?

Basicaments en aquesta legislatura ei importanta era determinacion dera Lei d'Aran que darà compliment ara Disposicion Adicional prumèra der Estatut d'Autonomia. Bona part deth mèn trebalh anarà adreçat entara Lei en tot sajar d'artenher un plen contengut competencial e politic de respècte ara nòsta identitat. Sajarè de conseguir un consens intern en Aran coma camin entà ua vertadera consolidacion des futures institucions araneses.

Ua auta línea de trebalh importanta ei impulsar ua accion de reequilibri intern dera Val d'Aran. Atau vau a preocupà-me per impulsar eth torisme e era economia en tot eth miei e naut Aran e per reequilibrar era deficiència socioeconomica e sociocultural deth Baish Aran. Cau preparà-se entara entrada en Euròpa er an 1992. Concretaments en Baish Aran creigui que i a dues accions basiques a impulsar: Era creacion d'un poligono industriau e era creacion d'un Centre Culturau e de promocion toristica qu'en principi ei previst plaçalo ena Central de Cledes entre Les e Bossòst. Ja i an auut contactes

damb FECSA e en principi son disposats a cedir er edifici tostemp qu'arriben a acòrds damb es Ajuntaments.

Respècte as poligons industrials cau destacar eth ja existent de Vielha-Mijaran e era reconsideracion, relançament e estudi de d'audi que ja auien existit en tota era Val d'Aran e qu'ei un des punts importants en aquesta naua politica economica de reequilibri dera Val d'Aran en un futur propèr.

Tanben ath madeish nivèu calerà relançar tota era activitat ter mal que ja a començat damb es banhs d'Arties e que cau ampliar damb es Banhs de Tredòs e de Les.

Ua darrèra pretension important ei eth trebalhar per impols deth protagonisme dera hemna, que tot e qu'en Aran a estat ja tostemp un matriarcat e a anat prenent un protagonisme mès avançat qu'en rèste de Catalonha i a tot un seguit de tèmes juridics, institucionaus e sociaus que cau impulsar entà artenher ua situacion mès pariona òme-hemna.

- COMA VALORE VOSTÉ ER ELEVAT NUMERÒ D'ABSTENCION REGISTRAT EN AGUESTES ELECCIONS?

Era abstencion a estat ua tònica general en tot Catalonha. Se i pòden hèr diuèrses lectures. Jo pensi qu'a mancat er esfòrç e era agresivitat que i a auut en autes eleccions per hèr basicament de que se preveiguie ua majoria clara segontes manifestauen es enquestes e era gent s'ac a pres damb menos transcendència donques que semblaue qu'es causes ja èren clares.

- LI SEMBLE A VOSTÉ QU'ETH GOVERN DE CIU EI SENSIBLE ARA IDENTITAT ARANESA E AS PROBLÈMES PRÒPIS DERA VAL D'ARAN?

Evidentment que òc. Mès i a ua dada qu'ac confirme qu'ei era respòsta absolutament majoritària qu'eth pòble aranés a dat ara candidatura Convergència e Union. Eth pòble aranés sap qu'en tot dar aquesta confiança ath Govern de CiU poderà demorar era respòsta entà consolidar eth sòn hèt diferencial e solucionar es sòn problèmes.

INFORMACIONS

SERVICIS SOCIAUS DE BASE

Entà milhorar era assisténcia des Servicis Sociaus de Base as Municipis dera Val d'Aran, s'aumente era frequéncia de visites que son es seguèntes:

Vielha: Dimars e Dijaus de 10 a 14 ores.
Residéncia Sant Antòni
Telef: 64 00 04

Bossòst: 1èr. e 3au. dimèrcles de mes de 12 a 14,30 ores
Ajuntament
Tel. 64 81 57

Les: 1èr. 3au dimèrcles de mes de 9,30 a 12 ores
Ajuntament
Tel. 64 80 07

Arties: 2on e 4au dimèrcles de mes de 12 14,30 ores
Ajuntament

Salardú: 2on. e 4au. dimèrcles de mes de 9,30 a 12 ores
Ajuntament
Tel. 64 50 30

1èr. Campeonat de Bilhar American
ena Osteria Catalana de Bossòst
Inscripcion gratuïta n^o Telefò-
no: 648 202 o ena madeisha Osteria.
Plac d'inscripcion: enquia eth
dissabte, 18 de Junh.

Toti

NOTICIARI ARANÉS

CONSELH COMARCAU DERA
VAL D'ARAN

DIRECCION GENERAU DE
PATRIMONI ESCRIT E
DOCUMENTAU DERA
GENERALITAT DE
CATALUNYA

EDITE:

Centre de Normalisacion
Lingüistica dera Val
d'Aran.
C/ Sarriulèra, 8, 2on. pis
Tel.: 64 00 92
25530 VIELHA

DIRECTOR:

Jusèp Loïs Sans Socasau

REDACTOR:

Joan Leja Cadena

COLLABÒREN:

Jovita Ané Sanz
Manuela Ané Brito

IMPRIMÍS:

CNL dera Val d'Aran

DEPÒSIT LEGAL:

L-1328-1987

Es articles e comentaris
publicadi en noticiari
TOTI sonqu'exprèssen era
opinion des sòns autors.

Eth remoquet dera setmana

Ma Luïsa Estèvez Sans

AJUNTAMENT DE LES HÈSTA DE SANT JOAN

DIES: 23, 24, 25, 26, 27, 28 E 29 DE JUNH

Un an mès, mos disposam a celebrar es nòstes Hèstes Patronaus de "SANT JOAN".

Enguan, es que participam ena sua organisacion pretenem recuperar eth sentit popular e tradicionau qu'en tempsi passadi auien aquestes hèstes nòstes.

Entad açò, sollicitam era vòsta collaboracion. Era de TOTI.

Creigui que serie bon, que durant aquesti dies, aumens, se desbrenbèssen es enfrentaments e rencors e participèssen toti amassa enes actes que mos propòse era COMISSION DE HÈSTES.

COMISSION a qui des d'aquestes linhas agraisqui en vòste nòm, es esfòrci e illusion qu'an metut ena organisacion e seguiment des actes festius.

A toti vos desiri passegatz ues bones e eroses hèstes.

Er Alcalde de Les
Emilio Medan

PROGRAMA D'ACTES

dia 23

"NET DETH HUEC"

22,00 ores.- Es dançaires s'amassaràn ena Plaça der Ajuntament entà hèr un passavila que mos portarà enquia era Plaça der Haro.

22,30 ores.- Se beneirà er Haro en preséncia deth Sant Patron en tot començar era hèsta deth huec, cremant er Haro e es halhes ath son dera musica des nòstes dances tradicionaus.

"Verbena" Popular ena plaça damb vin cau, còca e tot çò que s'age de besonh entà passar ua bona serada de "Sant Joan".

24,00 ores.- Balh de Sant Joan amenisat pera Orquèstra "FORUM".

dia 24

10,30 ores.- Cercavila damb famfàrria e tamboraires qu'acompanharàn ara Comission de Hèstes entà hèr era "Quèta". Tot acró qu'arremassen mos ac minjaram eth dia de Sant Père.

12,00 ores.- Missa Solèmne en aunor deth nòste Patron.

13,00 ores.- Ena Plaça der Ajuntament, actuacion deth Grop Folclòric "Es Corbilhuèrs de Les" e exposicion de diboishi infants.

16,00 ores.- Gran concurs de Petanca.

18,00 ores.- Concurs de Botifarra.

23,00 ores.- Balh amenisat pera Orquèstra "TONI CONSTANS"

dia 25

- 11,30 ores.- Mos amassaram toti ena plaça dera Glèisa, entà des d'aquiu anar en Romeria enquia era Capèla de Sant Blas, a on tàs 12,00 ores començarà ua solèmne Missa, ara que seguirà un gran "aperò" de vin e coquetes oferit per Mossen Pau, que mos daurirà era gana tath dinar organisat pera Comission de Hèstes que se harà en prat deth costat dera capèla. Eth prumèr plat, eth vin e eth pan corren a cargue dera Comission.
- 16,00 ores.- Balh Tradicionau-Popular amenísat per músics deth Bearn.

dia 26

- 12,00 ores.- "BAISHADA LHÒCA PERA GARONA": (Servís quinsevolh traste que flòte e que vos pogue carregar). Ei imprescindible saber nadar e salvar era ròba e sustot auer bon umor. Podetz participà-i toti. Es inscripcions en Telèf.: 64 80 07 peth maitin.
- 13,30 ores.- "Dinar" de toti es participants ena Baishada Lhòca tà podé-se condar es aventures dera pròva.
- 15,30 ores.- "FÓTBOL" (Les-Espanhòl de Tarbes).
- 18,00 ores.- Un divertit "Gincana" per parelhes ath que calerà vier damb fòrça marcheta e ganes de hèr totes es pegueries que mos podésquem imaginar.
- 22,00 ores.- "TROFEG DE BRISCA".

dia 27

- 16,00 ores.- Espectacle de "palhassos" seguit de jòcs e balh tàs mès petitons deth nòste pòble.

dia 28

11,30 ores.- Balh damb era Orquèstra "MIRANTFONT", (divertit CONCURS DE DISFRACI PER EQUIPS, de 2 a 25 persones).

dia 29

11,30 ores.- Solènne Missa en aunor de Sant Père.

17,00 ores.- Es darrèrs maridats deth pòble se meteràn ath cap dera comitiva que des dera Plaça der Ajuntament anarà enquia era Plaça a on se quilharà un nau Haro. Antes i aurà concursi de TIRÀ-CÒRDA per equips (10 persones per equip), TALHADA DE SOCS damb fòrça prèmis. Entà acabar VRESPALH damb FÒRÇA VIN. Eth balh ena plaça serà amenisat pera Orquèstra MIRANTFONT.

23,30 ores.- GRAN BALH FIN DE HÈSTA damb entrèga de prèmis.

ERA COMISSION DE HÈSTES SE RESÈRVE ETH DRET D'ALTERAR AGUEST PROGRAMA.

Toti es membres que formam aquesta COMISSION DE HESTES demoram que passésquetz uns dies en armonia e bon umor. Demanam disculpes per auança per toti aqueri errors que i poguen auer.

I auem metut tota era nòsta illusion e tot eth nòste esfòrç entà hèr ua hèsta de Les plan coma cau!.

ERA COMISSION DE HÈSTES DE LES 1.988

IMPRIMÍS.- C.N.L. dera Val d'Aran.